

Titel: Ekonomisk process

Id nr: 0:9
Version: 3.0Typ: Riktlinje
Fastställd: KF 2014-11-12 § 109Giltighetstid: Tills vidare
Uppdateras: 2017

Ekonomisk process – budget, mål och uppföljning

Innehållsförteckning

1. Bakgrund
2. Processbeskrivning – året före verksamhetsåret
3. Processbeskrivning – verksamhetsåret
4. Processbeskrivning – året efter verksamhetsåret
5. Ansvarsfördelning
6. Referenser

1. Bakgrund

Strömsunds kommuns process för styrning och ledning omfattar arbete med mål, budget, planering, uppföljning och redovisning.

Året före verksamhetsåret beslutar kommunfullmäktige om mål och budget för kommunens verksamhet kommande kalenderår och de två följande kalenderåren.

Under verksamhetsåret sker regelbunden uppföljning av såväl mål som budget.

Den löpande uppföljningen syftar till att

- ge ledande politiker och tjänstepersoner information om verksamheten som underlag för den löpande styrningen,
- utlösa åtgärder vid avvikelser,
- ge kommunledningen en överblick över förväntat ekonomiskt utfall samt
- ge kommunledningen underlag för likviditetsplanering.

Året efter verksamhetsåret upprättas bokslut och årsredovisning. Årsredovisningen fastställs av kommunfullmäktige och utgör underlag för beslut om ansvarsfrihet för politiker i nämnder och styrelser.

I åttonde kapitlet i kommunallagen finns bestämmelser om kommunens ekonomiska förvaltning. Lagen slår fast att målet för den ekonomiska förvaltningen är att kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning i sin egen verksamhet och den verksamhet som kommunen bedriver genom andra juridiska personer.

2. Processbeskrivning – året före verksamhetsåret

Arbetet inleds med att kommunstyrelsens arbetsutskott fastställer en tids- och aktivitetsplan för arbetet med mål och budget för kommande verksamhetsår.

Under första kvartalet har kommunstyrelsen en budgetberedning där kommunledningsförvaltningen/ekonomi (KLF/ekonomi) redovisar det ekonomiska läget för det kommande verksamhetsåret och de följande två åren. Därefter följer budgetdialoger med ordförande i nämnder och förvaltnings- och avdelningschefer. I de politiska partierna pågår parallellt ett arbete med politiska prioriteringar och inriktningsmål.

Kommunstyrelsen utarbetar ett förslag till budgetramar för nämnder och förvaltningar. Kommunfullmäktige antar inriktningsmål och budgetramar före halvårsskiftet. KLF/ekonomi upprättar och distribuerar anvisningar och underlag för arbetet med mål och budget.

Nämnderna lämnar in sina investeringsäskanden före sommaren. Tidigt under hösten beslutar kommunfullmäktige om investeringar kommande kalenderår.

Fram till hösten arbetar nämnderna och förvaltningarna med förslag till mål och budget för kommande verksamhetsår. Nämnden väljer ut ett begränsat antal mål som ska redovisas till fullmäktige. Valda mål redovisas som inriktningsmål med mätbara effektmål. Alla mål som rör individer ska redovisas könsupplade. Förslagen MBL-förhandlas, beslutas i nämnden och skickas till kommunstyrelsen.

I november beslutar kommunfullmäktige om skattesats för kommande kalenderår. Resultatbudget, balansbudget, kassaflödesanalys och ramen för långsiktigt upplåningsbehov fastställs samtidigt för kommande kalenderår och de två följande kalenderåren.

3. Processbeskrivning – verksamhetsåret

Uppföljningen under året består av månads- och tertialuppföljning.

3.1 Månadsuppföljning (verksamhetsprognos)

Månadsuppföljning sker normalt alla månader utom januari, juni och juli. Förvaltnings- och avdelningschefer upprättar en ekonomisk verksamhetsprognos för hela året med kommentarer. Vid befarad avvikelse från budgetramar lämnar förvaltnings-/avdelningschefen förslag på åtgärder för behandling och beslut i nämnden.

Titel: Ekonomisk process

Id nr: 0:9

För december redovisas faktiskt utfall för hela året med kommentarer.

Verksamhetsprognoserna skickas till kommunstyrelsens arbetsutskott.

3.2 Tertialuppföljning (bokslutsprognos)

Tertialuppföljning görs per sista april och sista augusti och omfattar även de helägda kommunala bolagen. Till den ska bolagen redovisa en ekonomisk verksamhetsprognos för hela året med kommentarer.

Verksamheterna ska utöver ordinarie månadsuppföljning (verksamhetsprognos) redovisa måluppfyllelse per sista april och sista augusti.

Investeringsprognoser ska lämnas av verksamheterna per sista april respektive sista augusti. För december redovisas faktiskt utfall. Samtliga redovisningar ska kommenteras per objekt.

KLF/ekonomi sammanställer inlämnade rapporter om måluppfyllelse och ekonomiska verksamhetsprognoser och gör därefter en bokslutsprognos för hela året. Per sista augusti gör KLF/ekonomi även ett delårsbokslut. Bokslutsprognoser skickas till kommunfullmäktige för godkännande.

Finansrapporter sammanställs av KLF/ekonomi per sista april, sista augusti och sista december. De skickas till kommunstyrelsen.

4. Processbeskrivning – året efter verksamhetsåret

När verksamhetsåret är slut gör KLF/ekonomi ett bokslut för kommunen och kommunkoncernen och sammanställer därefter en årsredovisning. Årsredovisningen innehåller resultat och utvärdering av mål, ekonomi och verksamhet. Nämnders ordförande, bolagens verkställande direktörer samt förvaltnings- och avdelningschefer lämnar enligt anvisningar från KLF/ekonomi in redovisning av måluppfyllelse, verksamhetsberättelser och annat underlag som begärs.

Årsredovisningen redovisas i kommunstyrelsen under första kvartalet och därefter i kommunfullmäktige. Den ska enligt kommunallagen överlämnas till revisorer och kommunfullmäktige senast den 15 april. Kommunfullmäktige fattar beslut om ansvarsfrihet för styrelser och nämnder och godkänner årsredovisningen.

5. Ansvarsfördelning

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ, vilket innebär att fullmäktige ska:

- Besluta om verksamheters ambitions- och servicenivå.
- Besluta om politiska prioriteringar uttryckt i form av inriktningsmål för kommunens verksamhet.
- Fastställa budgetramar för nämnder och förvaltningar.
- Fastställa investeringsbudget, resultatbudget, balansbudget, kassaflödesanalys och ramen för långsiktigt upplåningsbehov.
- Besluta om skattesats.
- Granska och godkänna bokslutsprognoser.
- Fatta beslut om ansvarsfrihet för styrelser och nämnder.
- Granska och godkänna årsredovisningen.

Kommunstyrelsen

Ur kommunstyrelsens reglemente:

"Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter.

Kommunstyrelsen ska därvid fästa kommunfullmäktiges uppmärksamhet på eventuella avvikelser från gällande planer."

Konkret innebär det att kommunstyrelsen har ansvar för att:

- Löpande analysera kommunens ekonomi och vid behov initiera åtgärder.
- Via sitt arbetsutskott fastställa tids- och aktivitetsplan för arbete med mål och budget samt uppföljning.
- Upprätta förslag till budgetramar för nämnder och förvaltningar.
- Upprätta slutligt förslag till års- och flerårsbudget.
- Upprätta förslag till långsiktigt upplåningsbehov.

Titel: Ekonomisk process

Id nr: 0:9

- Löpande följa upp av kommunfullmäktige och nämnder beslutade mål och budget, vid behov initiera åtgärder.
- Upprätta bokslutsprognoser två gånger under verksamhetsåret.
- Upprätta delårsbokslut per 31 augusti.
- Upprätta bokslut per 31 december och årsredovisning.

Nämnder

Nämnder, inklusive kommunstyrelsen i sin egenskap av verksamhetsansvarig nämnd, ska:

- Analysera av kommunfullmäktige beslutade och för verksamheten relevanta inriktningsmål. Komplettera dem med egna nämndspecifika inriktningsmål. Komplettera varje inriktningsmål med mätbara effektmål. Alla mål som rör individer ska redovisas könsuppdelade.
- Besluta om mål och budget för den egna verksamheten.
- Ansvara för uppföljning av mål och budget under verksamhetsåret, initiera åtgärder vid behov.
- Rapportera utfall och åtgärder till kommunstyrelsen.
- Löpande bevaka att effektiviseringar av verksamheten sker.

Förvaltnings- och avdelningschefer

Förvaltnings- och avdelningschefer har följande arbetsuppgifter:

- Utifrån beslutade mål och budget leda verksamheten.
- Bistå nämnden vid arbete med inriktnings- och effektmål.
- Upprätta budgetförslag.
- Följa upp beslutade mål och budget.
- Upprätta prognoser, redovisa för nämnden och vid behov föreslå åtgärder.

Kommunledningsförvaltningen/ekonomi (KLF/ekonomi)

KLF/ekonomi bistår kommunstyrelsen i den ekonomiska processen. Arbetet omfattar:

- Bistå kommunstyrelsen i sitt arbete med att analysera kommunens ekonomi. Sammanställa beslutsunderlag.
- Upprätta förslag på tids- och aktivitetsplan för arbetet med mål och budget samt uppföljning.

Titel: Ekonomisk process

Id nr: 0:9

- Upprätta och distribuera anvisningar och underlag för arbete med mål, budget, uppföljning och redovisning.
- Två gånger per år sammanställa nämndernas rapporter om måluppfyllelse och upprätta en bokslutsprognos. Redovisa för kommunstyrelsen.
- Upprätta finansrapporter tre gånger per år (april, augusti och december) och redovisa för kommunstyrelsen.
- Upprätta hel- och delårsbokslut, årsredovisning samt sammanställd redovisning för koncernen. Redovisa för kommunstyrelsen.

5.6 Alla anställda och förtroendevalda

Alla anställda och förtroendevalda har ett ansvar för att bidra till god ekonomisk hushållning inom kommunen. Det innebär att arbete och uppdrag ska utföras kostnadseffektivt både när det gäller tidsåtgång och utnyttjande av resurser (t ex. materialåtgång, energiförbrukning, resor, transporter).

6. Referenser

Kommunallagen, kapitel 8 om ekonomisk förvaltning

0:4	Regler för finansverksamheten inom Strömsunds kommunkoncern
0:12	Riktlinjer för redovisning av inventarier och leasingavtal
9:0	Riktlinjer för attest av ekonomiska transaktioner
9:1	Riktlinjer för hantering av investeringar och leasingavtal
9:4	Riktlinjer för god ekonomisk hushållning
9:5	Riktlinjer för hantering av resultatutjämningsreserv